

dagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad), har kunnet udtale sig saa skarpt mod Confirmation to Gange om Aaret, da jeg virkelig synes, at dette er en Velgjerning mod fattige Folk, hvis Børn fylde 14 Aar i Sommermaanederne, idet Forældrene saa kunne faae disse Børn et halvt Aar førend ellers ud at tjene, og saaledes blive deres Forpleining og Forsørgelse qvit, hvilket har Meget at sige for fattige Forældre; hvorfor jeg og særligt vil anbefale denne Deel af Forslaget til Thingets Antagelse.

Gram: Jeg vilde meget nødigten forhale disse Debatter, som jeg virkelig ikke troer i Grunden føre til noget Videre, end at vi maae see at fremme Sagen videre, for at den kan komme under et Udvalg, for da senere at komme til at afstemme over de enkelte Paragrapher. Saaledes, som Loven nu er affattet, kan og vil jeg ikke stemme for den anderledes, end at den kan gaae videre. Den næstsidste ærede Taler, nemlig Rigsdagsmanden for Holbek Amts 2den Valgfreds (Tscherning) udtalte en heel Deel, som jeg dog skal tillade mig med et Par Ord at yttre mig om. Han sagde nemlig, at man maatte see at bryde med dette System, som i forrige Tider og nu finder Sted, og see at komme til noget Andet, men jeg kan virkelig ikke finde, at denne Lov i det Hele sigter til at bryde Systemet (Tscherning: Jo!). Paa ingen Maade. Jeg kan ikke i en eneste af de Paragrapher, som her findes, see det mindste Tegn til, at man vil see at faae noget Andet end det, der hidtil har fundet Sted. Det skulde vel nærmest være § 1, hvor det hedder: „at hvert Barn med det fyldte 13de Aar kan udskrives fuldstændigt af Skolen... (Tscherning: § 2!). Ja, naar et Barn har fyldt sit 14de Aar, saa skal det udskrives af Skolen, men der er knyttet nogle Betingelser dertil, og, saalænge disse Betingelser ere tilstede, saa kan jeg virkelig ikke indsee, at der opnaaes det Allermindste ved et Lovforslag som det nærværende. Jeg vil da nu, da jeg har tilladt mig at begjære Ordet, nærmest holde mig til § 2, naagtet man ikke maa gaae ind paa de enkelte Paragrapher ved en Sags første Behandling. I § 2 er det nemlig fastsat, at ethvert Barn i Landet med det fyldte 14de

Aar kan udskrives af Skolen, men Slutningen af Paragraphen ophæver i Grunden denne Regel og gjør den umulig, fordi Barnets Forældre kunne forhindre Barnets Udskrivning, hvad Dieblit det skal være, ved at sige, at Barnet ikke har de fornødne Kundskaber, som fordres for at kunne udskrives af Skolen, og efter Paragraphen kan enhver Foresat, altsaa ogsaa Skoleforstanderskabet, Præsten i Forening med de af Sognets Mænd, som ere udnævnte dertil, nægte et Barn Udskrivning ved 13de Aars Alderen, hvis denne Paragraph gaaer igjennem (Tscherning: Men ikke ved 14de Aars Alderen!); jo, ogsaa da; saa at jeg mener her ikke opnaaes det Mindste. Paa den anden Side har den ærede Forslagsstiller sagt, at de to Dages Underviisning om Maaneden ikke betød Stort; ja, de kunne maaskee betyde Lidet for ham, men de kunne sandelig have Meget at betyde for Barnet. Naar vi nemlig tage Hensyn til, hvorledes Forholdene stille sig i det praktiske Liv, at det fattige Barn indtil det 13de Aar sædvanligviis tjener hos en af Sognets Gaardmænd, og det saaledes meget let kan faae Leilighed til to Gange om Maaneden at besøge Skolen, saa troer jeg, at en saadan Bestemmelse kan have sin store Nytte for Barnet, som i den Alder høilig kan trænge til at faae sine Kundskaber, om ikke forøgede, saa dog vedligeholdte. Jeg vil vel ikke nægte, at der kan gives enkelte Børn, som muligviis ikke behøve Saadant; men de fleste Børn trænge sandelig, saaledes som Forholdene ere, til at vedligeholde de Kundskaber, som de have erhvervet sig før det 13de Aar.

Hvis man maatte gaae ind paa de øvrige Paragrapher, skulde jeg udtale mig videre, men, da dette ikke vel kan gaae an under 1ste Behandling, skal jeg tillade mig at standse her, forbeholdende mig Ordet ved 2den Behandling, naar Sagen kommer saavidt.

Jørgenslev: Det er ikke min Hensigt at modsætte mig nærværende Lovforslag, da jeg erkjender, at Muletsystemet er forældet og ikke længere udøver en væsentlig Indflydelse paa Skolegangen; men jeg kan dog ikke give mit Bifald til § 2, naar det hedder, at ethvert Barn i Landet, naar det har fyldt sit 14de